

עטרת שלום

עלון שבועי טע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק. רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנטיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת וישב

בס"ד, עט"ק פרשת וישב
י"ט כסלו תשע"א - שנה ב' גליון מז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

ירושלים	הרה"ג מוצ"ש	ר"ת
4:00	5:15	5:53
4:01	5:15	5:53
4:00	5:14	5:52
4:14	5:16	5:49

נא לטמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ומפרט התורה לומר 'והוא' בגי' ח"י, 'נער' בגי' ש"ך ניצוצין (עץ-חיים שער רפ"ח ניצוצין פ"ה), שתיקנו והחיו את הש"ך ניצוצין, שנתפזרו מבחינת 'את בגי' משם ב"ן, וגם מבחינת 'בלהה' בגי' שם מ"ב אבגית"ן וכו'. שבהם היתה השבירה כמבואר ממרן האריז"ל בעץ חיים (שער שבירת הכלים פ"ב). 'ואת בני זלפה' זלפ"ה בגי' ק"כ צירופי אלה"ים שהמתיקו אותם ע"י תיקונם, 'נשי אביו' מלשון שכיחה כמ"ש 'כי נשני אלהים' (מקץ מא נא), הניצוצין שנשכחו ונאבדו מלמעלה, 'ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם' שהעלם בחזרה למעלה לאביו שבשמים.

'וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו' היינו שאיתא כבעל הטורים, שוקני"ם בגי' עולה ר"ז, שמסר לו רזי תורה. ועוד אומר 'ועשה לו כתנת פסים' פסי"ם בגי' ק"ן. היינו ע"י כל התיקונים האלו וע"י רזי וסודות התורה יהיה הגאולה שלימה, כמו שאיתא בזוה"ק (ח"ג קכד) וז"ל: בגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי, בב"א.

(נאמרו בס"ש תשס"ט לפ"ק)

בפרשת נח (לעיל ו ט) שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים. 'בן' היינו שכל עבודתם היתה כדי לתקן שם ב"ן שהוא מרמו לשכינה הקדושה. וגם תיקנו בחינת 'שבע עשרה' שהוא בגי' טו"ב, בגי' שם הדעת אהו"ה, שיעקב אבינו ויוסף הצדיק תיקנו את בחינת טוב שנפגם בחטא עה"ד, כי הרי כתוב במעשה בראשית ז"פ 'כי טוב', וגם ששם אהו"ה יוצא מר"ת מהפסוק א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ, וע"י חטא עה"ד שכתוב שם 'ותרא האשה כי טוב העץ למאכל' (בראשית ג ו), פגמה ב'כי טוב' של מעשה בראשית, וזה מה שתיקנו יעקב ויוסף חלקם בחטא עה"ד.

וממשיך התורה לומר 'היה רע"ה' נוטריקון ר"ע ה', שהם העלו את הניצו"ק של השכינה בחינת ה' משם הוי"ה, שהיו ממונים ברע בקליפות, וזהו 'את אחיו' היינו שהם עבדו להאחד את הניצוצין שהם מרומזין באתון א"ת שהם אותיות התורה שמאל"ף עד תי"ו. וזה עשו ע"י 'בצאן' בחינת יחוד צ"א כידוע ממרן הבעש"ט זי"ע (בעש"ט עה"ת ויקרא ד), היינו שע"י מצוות ומעשים טובים שלהם נעשה היחוד השלם בכל העולמות.

אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלחה ואת בני זלפה נשי אביו (לז ב).

אפשר לומר עפ"י מה שפירש רש"י הקדוש עה"פ 'זוכרתי את בריתי יעקוב' (ויקרא כו מב) וז"ל: בחמשה מקומות נכתב מלא, ואליהו חסר בחמשה מקומות, יעקב נמל אות משמו של אליהו ערבון, שיבוא ויבשר גאולת בניו. רואים שיעקב אבינו כל עבודתו ופעולותיו הייתה לקרב את הגאולה השלימה.

והנה רואים שיעקב ויוסף היו בשורש אחד, כמו שפירש כאן רש"י וז"ל: שתלה הכתוב תולדות יעקב ביוסף, מפני כמה דברים, אחת שכל עצמו של יעקב לא עבד אצל לבן אלא ברחל, ושהיה זיו איקונין של יוסף דומה לו, וכל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף וכו'. וכן רואים בזוה"ק (ח"ב ט:): שאות ו' שבשם הוי"ה ב"ה מרמו ליעקב, והו' השניה שבמילוי ו' מרמו ליוסף, ומסיים שם ועל דא איהו ו'ו' דאינון תרין בחבורא חדא ורזא חדא. רואים שיעקב ויוסף עבדו לתקן את השכינה הקדושה כדי שיהיה הגאולה העתידה.

וזה מרמו התורה 'אלה תולדות יעקב יוסף' שהם מצוות ומעשים טובים שלהם, כמו שפירש רש"י

דברי תורה מרבתינו זי"ע

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רְעָה אֶל אֲבִיהֶם (לז ב).

פרש"י כל רעה שהיה רואה באחיו בני לאה, היה מגיד לאביו, שהיו אוכלין אבר מן החי, ומזולזין בבני השפחות לקרותן עבדים, וחשודים על העריות. והנה באמת היה הכול בדקות, כי ענין איסור אבר מן החי הוא, כי עיקר אכילה לברר הניצוצין, וכשנחתך איזה אבר או בשר מן החי, כל זמן שהבהמה חיה, אותו ניצוץ שהיה באבר ההוא או בבשר, נידבק בשורשו בבעל חי שהוא חי עדיין, אם כן אין שם שום דבר טוב, ונאסר לאכול, כמו כל דברים אסורים והטמאים שאי אפשר לברר אותם, וכן בכאן אבר מן החי הרע נשאר באבר, והטוב שהוא משורש חי נדבק בשורשו החי, אם כן הרי הוא טמא, וידוע (וזהו חרש כי תשא) שהשבטים היו בעלמא דנוקבא, ויוסף בעלמא דדכורא. ולשבטים אירע להם שאכלו אכילה כשירה בלי כוונה, ולזה בעלמא דדכורא היה נחשב להם כאבר מן החי. וכיוצא בזה מה שאמר מזולזין בבני השפחות וחשודין על העריות, הכל היה בדקות, ובעולם של יוסף דכורא נרשם עליהם עבירות אלו, ויוסף אמר לאביו הענין כמות שהוא כדי להוכיח אותם שזיהרו במצות, וזה מותר ואין בו לשון הרע בזה כלל.

ואם תקשה לך מפני מה לא ראה יעקב כל זה, דהרי יעקב הוא יותר למעלה מיוסף. אלא הענין, שאמר הקדוש רבי מיכל מזלמשוב בשם רבו מובהק מרן הקדוש הריב"ש טוב, שמיום שרמה עשו את יצחק, גרם שאין שום צדיק וכל לראות על בנו שום דבר רע. וכך היה בכאן שרק יוסף ראה בעולמו נכתב עליהם אבר מן החי, על שאין אוכלים בכוונה להעלות הטוב ונדבק בהם הרע, ובעולמו של יוסף נחשב להם כאבר מן החי, וכן עריות היו בדקות גדול, וסיפר לאביו שזיכח אותם ואין בזה לשון הרע. ויוסף הטא בזה בדקות שהיה לו לדון אותם לכף זכות, ולכן בשלשתן לקח. על אבר מן החי וישחטו שעיר עזים, ועל דבה שסיפר עליהם שקורין לאחיהם עבדים לעבד נמכר יוסף. ועל העריות שסיפר עליהם ותשא אשת אדוניו, כמו שפרש"י שם.

(זוהר ח' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיֵּרְאוּ אֶחָיו כִּי אִתּוֹ אֹהֶב אֲבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכִילוּ דְבָרָיו לְשָׁלֹם (לז ד).

'לשלם' חסר וא"ו, דין לחוד בתורה חסר. היינו שלא החזיקו אותו שלם בשלימות הקדושה, אלא חשדו שהוא ממקום החסרון והפגם סטרא בישא, כמו ישמעאל ועשו, ולזה שנאו אותו, כמו טוב ששונא לרע, וכל זה היו מפני שראו ברוח קדשם שייצא ממנו ורבעם שחיק טמאי.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנִכִי מִבְּקֶשׁ הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רַעִים (לז ט).

רצה לומר 'ויאמר' השכינה הקדושה, 'את אחי' אהבת בני ישראל זה לזה באהבה ואחזה באמת, בלי שום פניות חיזוניות, ואהבה זו יהיה ע"י 'אנכי' שהיא התורה הקדושה, ולא אהבה חיזוניות, 'מבקש' שזאת מבקשת השכינה הקדושה מאת בני ישראל הקדושים, 'הגידה' כשידברו בני ישראל הקדושים זה עם זה לא יהיה אלא 'נא' שהיא תפלה עבורי, היאך יהיה ראוי ונכון להתפלל לפני השכינה הקדושה, 'איפה הם רעים' שזאת תלוי בראש הדור, כשיש לבני ישראל רועה טוב או בודאי יש להם אהבה ואחזה, וכל הדבורים שלהם אינו אלא נא שהיא תפלה, היאך להתפלל להעלות השכינה למקומה הראשון.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנִכִי מִבְּקֶשׁ הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רַעִים (לז טז).

'ויאמר' רצה לומר אם אומר ישראל איני רוצה ללמוד לבדי אלא דייקא

עם חבר כמו שהזכירו חכמו"ל (ברכות סג:), וזהו 'את אחי אנכי מבקש' ללמוד תורה עמו, ורוצה אני לקיים קנה לך חבר (אבות פ"א מ"ו), והוא רק באופן 'הגידה' בעת דברכם בתורה לא יהיה אלא 'נא לי' היאך צריכים להתפלל ולעבוד את הבורא ב"ה, כי אין המדרש עיקר אלא המעשה כנודע מרו"ל (שם פ"א פ"ו), ו'איפה הם רעים' והיאך ימצאו רבי וראש הדור כזה שיכולין ללמוד ממני דרך טוב.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מִרְחֹק וַיִּקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַפְּלוּ אֹתוֹ לְהִמִּיתוֹ (לז יח).

פרש"י וז"ל: 'אותו' כמו אתו, עמו, כלומר אליו. ודבריו צריכין ביאור ופירוש, ולדעתי נראה בסיעתא דשמיא, היינו 'אתו' מלשון אות ברית קודש, כי הוא עשה הכנה במצרים לקדושת היסוד לכל אחד ואחד מהשבטים, וזה 'כמו אתו' היינו שאצל יוסף נאמר במצרים שהיה 'הוי"ה' אתו' (לפ"ג). 'עמו' היינו שאצל משה בקריעת ים סוף נאמר 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו' (שמות יג יט), כי ע"י קדושת יוסף היתה הנם של קריעת ים סוף, כדאיתא במדרש (ב"ר פו) על הפסוק 'הים ראה וינוס' (תהלים קיד ג), מה ראה ארונו של יוסף ראה. 'אליו' ר"ת א'נכי ו'לא יהיה לך, בשעת קבלת התורה ג"כ נתנה להם לישראל ע"י ברית מילה קדושת יוסף ברית תורה. ובוה אמרתי לפרש מש"כ 'וירד ה' על הר סיני' (שמות יב ט) כי כאשר מצרפים מספר שם הוי"ה לאתון סינ"י הם מספר יוס"ף.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

הוא מוצאת וְהִיא שְׁלֵחָה אֶל חַמִּימָה לְאָמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר אֵלֶּה לֹא אֲנִכִי הָרָה וְתֹאמֶר הֲבָר נָא לְמִי הַחֲתָמָה וְהַפְתִּילִים וְהַמְשָׁה הָאֵלֶּה (לח כה).

לכאורה קשה הלשון של הפסוק הקדוש הזה, למה אמרה לו תמר בלשון 'הכר', כי היה צריך לומר 'ראה נא למי'. ואפשר לרמוז כי איתא במדרש רבה (ב"ר פה יא), 'היא מוצאת' א"ר יודן מכאן שנאבדו, והמציא הקב"ה אחרים תחתיהן. ופירש המתנות כהונה וזה לשוננו, שנאבדו גרסינן, ופי' הסימנים נאבדה ממנה, והקב"ה המציאן לידה. ולפי זה אפשר לפרש, שלכן ביקשה תמר מיהודה בלשון 'הכר', לומר שאפילו שבאמת זה לא שלך כי נאבדו, אבל הרי הקב"ה המציא אחרים תחתיהן, ולכן לא אמרה ראה שפירושו ראה בעיניך מה שנתת לי, רק אמרה בלשון הכר שפירושו הכנה ושכל, שהקב"ה המציא אחרים תחתיהן.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

אֵין שָׁר בֵּית הַסֵּהָר רָאָה אֶת כָּל מְאוֹמָה בִּידוֹ בְּאֲשֶׁר הוּיִיָּה אֹתוֹ וְאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הוּיִיָּה מַעְלִיחַ (לט כג).

אפשר לרמוז באיזה זכות וזכה יוסף הצדיק שה' יהיה אתו. אלא כי זה ידוע שקיים יוסף כל המצוות, כמו שאיתא במדרש (ב"ר צב ד) על הפסוק 'והכן כי אתי יאכלו' (לקמן מג טז), אין 'הכן' אלא שבת, היך מה דאת אמר והיה ביום השישי והכינו וגו' (שמות טו ה), הדא אמרה ששמר יוסף את השבת קודם שלא נתן. שקיים שבת קודש ועשה הכנה לשבת, וקיים כל המצוות שבתורה"ק, ולמד ג"כ את כל התורה, כמו שידוע (ב"ר פד ה) שכל מה שלמד יעקב אבינו ע"ה בבית מדרשם של שם ועבר, מסרן ליוסף. וזה הרמז 'אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו' ביד"ו בנימטריא כ"ב מרמז לכ"ב אותיות התורה"ק, שלמד יוסף את כל התורה, ועי"ז וכה 'באשר ה' אתו'. וממילא 'אשר הוא עושה ה' מעליל' שהיתה לו הצלחה גדולה בכל מה שעשה, וזה היה קידוש השם גדול מאוד.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ע

דיני תפילין בפרטות. סימן כה

יב. {ח} בראש חודש חולץ התפילין קודם מוסף אף במקום שאומרים נקדש, כי בזמן מוסף נתגלה קדושת יו"ט ואסור להניח תפילין במוסף, וכן אחר כך כל היום דראש חודש אין להניחם כלל¹:

זר זהב - {ח} בראש חודש. עיקר הטעם מה שמבואר בדברי מרן האר"י (פ"ח שער ר"ח פ"ג) שבמוסף ראש חודש יש עליה למעלה בהארות יו"ט על כן יסלק התפילין², אבל אמירת כתר לא מעלה ולא מוריד³, אלא שהצדיקים הסתירו הסוד ונקטו הטעם משום כתר וזה בזה תלוי, כי אמירת כתר הוא בעת עליות האורות, ואם הוא עומד בשחרית יאמר כתר ואין צריך לסלק התפילין:

א. וז"ל הפ"ח - צריך לחלוץ התפילין קודם מוסף, והטעם כי עד עתה לא היתה עליה לנוקבא יותר מימי החול, ועתה אז עולה הנוקבא יותר מימי החול, כי התחילה לעלות במוסף עד הכתר, לכן קודם המוסף צריך לחלוץ התפילין. והרב ז"ל לא היה מסיר התפילין עד שיגמרו כל הקדיש שלאחר חזרת ספר תורה בהיכל קודם מוסף, ואחר כך חולץ תפילין, והתפלל מוסף. וכ"ה בשע"כ ענין ראש חדש - גם זהו ענין מה שנהגו להסיר התפילין קודם תפלת מוסף אחר קדיש שאומרים אחר חזרת ס"ת להיכל, והענין הוא כי אז הוא בחינת זמן מעלה היתירה שיש לה מן החול, כי עד שם עדיין לא עלתה בל"ר והוא ממש בימי החול, ולכן אין להסיר התפילין, אבל עתה שעלתה בתפלת המוסף אל ג"ר דל"א, משא"כ בתפלת החול לכן אנו חולצין התפילין.

ב. כ"כ הרמ"א והלבוש דלא כהט"ז. השו"ע סי"ג כתב - ביום ראש חודש חולצים אותם קודם תפלת מוסף. הגה, וה"ה בחול המועד, ודוקא במקום שאומרים במוסף קדושת כתר, מיהו נוהגים לסלקם קודם מוסף בכל מקום. וכתב הט"ז סקט"ז - קדושת כתר, פירוש במקום שאנו אומרים נקדש במוסף אומרים במקצת מדינות כתר יתנו לך וכו', וכתב ב"י הטעם דאין נכון להיות באותה שעה כתר דתפילין עליו כדאייתא בשם הזוהר מביאו ב"י לענין תפילין בח"ה בס' ל"א. ותמהני על מ"ש רמ"א שהמנהג לסלקם בכל מקום, והלא בח"ה חמור טפי לענין תפילין שלא להניחם כמו שהאריך על זה ב"י בשם הזוהר ואפ"ה מניחין תפילין במדינות אלו ואפי' בברכה, ואלו כאן משום קדושת כתר שיש במדינות אחרות נחלוץ תפילין, ואדרבא בהרבה דוכתי שאין מניחין תפילין מ"מ אין חולצין אם היו עליו כבר וכאן נימא להיפך. ושמעתי בשם גדול הדור אחד שלא היה חולצם במוסף כיון שאין אומרים כתר על כן נראה דהנוהג כן שאינו חולצין אין עליו תלויה על שהוא סותר המנהג כי יש לו על מי לסמוך. והלבוש סי"ג כתב - וביום ראש חודש או חול המועד שיש בהם קרבן מוסף, חולצין אותן קודם תפילת מוסף, אפילו במקום שאין אומרים כתר יתנו לך. והטעם מפני שתפלת מוסף הוא במקום הקרבת הקרבן מוסף שבו ביום, ואנו עושין אותו כמו יו"ט לפחות בעת ההקרבה, ויו"ט אינו צריך אות, ע"ש.

ג. בהגהת מהר"מ פאפיראש בפ"ח (שער ר"ח פ"ג) כתב וז"ל: מנהג הרח"ו שלא להניח תפילין דר"ת לאחר שאמרו קדושת כתר עד שחרית של יום ב'. והרמ"ע (ש"ת סימן קח) חולק, אף שהיה ירידה בחטאת דר"ת, דאסקי תיכף אחר מוסף, ויש להניח. ומובא באור צדיקים עמוד התפלה סימן ט ס"ח. וע"ע בשע"ת (סקט"ז), מחזיק ברכה (סק"ג), נהר שלום להרש"ש (דף יד ע"א).

יג. אם עומד בתפילין והצבור אומרים קדושת כתר אין צריך לחלוץ התפילין, אלא יאמר עמהם קדושת כתר ואין קפידה כלל בזה:

כך מבואר מדברי הפרי חדש סימן תכג סק"ד, מובא בשע"ת סקט"ז ע"ש.

מעשה אבות

ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכם (לו יד).
פרט"י, מקום מוכן לפורעניות וכו'.

שמעתי מכ"ק אדמו"ר כבוד דודי הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זללה"ה, וכן שמעתי כמה פעמים מכ"ק אדמו"ר הרה"צ רבי אברהם מרדכי קלינבערג ז"ל. שרבינו הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא ז"ע, היה נוהג לשהות בימי הקיץ בעיר המרחץ טריסקאוויץ. פעם אחת היה שם ביחד עם הרה"ק רבי אשר מסמאלין זללה"ה, והרה"ק הנ"ל היה אצלו, ומחמת חולשתו לא היה יכול רבינו לבוא בחזרה עד יום נסיעתו. וכאשר בא אצלו, נתן לו קוויטל עם אדום זהב, ולקח את בנו יחידו הרה"ק רבי ישראל מסמאלין שהיה אז כבר חמש שנים על זרועו, וביקש ממנו לברכו, וכן עשה ונשקו על מצחו.

ואח"כ התחיל להראות לרבינו כתבי יד יקרים יקרי הערך מתלמידי האר"י ז"ל, ושם היה ג"כ הכתב מעשרה תלמידי האר"י ז"ל, שקיבלו את הרה"ק הרח"ו ז"ל לרב עליהם, וחתמו כולם בהבטחה גמורה, שלא יגלה להם הסוד כמו שעשה הרח"ו ז"ל לרבו האר"י ז"ל, אשר מי שיגלה הסודות האלו ישבוק לן חיים כידוע.

ואח"כ הראה לרבינו י"ד קמיעות שהביאה לו זוגתו הרבנית נ"ע, מוקינה הגה"ק המגיד רבי ישראל מקאזניץ ז"ל, וביקש מרבינו שיאמר לו סגולת כל אחד ואחד, והשיב לו שאינו יודע, והשיב לו הרה"ק מקארלין שלא יניח אותו עד אשר יגלה לו, ואחר כמה הפצרות התחיל רבינו לומר לו, ועל כל אחת ואחת כרך פיתקא, ורשם עליה סגולתו. ובתוכה היתה אחת שהשיב לו רבינו: זאת אינני יודע, אמר לו הרה"ק מקארלין: לא יועיל לך כלום, עד אשר תאמרו לי גם זאת, ומחמת שאין מסרבין לגדול הוכרח רבינו לגלות לו, ואמר שזה הוא שמות הטומאה ר"ל, ואמר לו סגולתו.

ואח"כ שאל רבינו את הרה"ק מקארלין, מתי יסע כבוד תורתו לדרכו, והשיב לו ביום מחר, ואז היתה ר"ל החולאת הידוע לא עלינו שולטת, וביקש רבינו שיסע עמו ביחד, ובעה"י יעבור הכול בשלום, והשיב לו הרבי מסמאלין שחסר לו עדיין אלף רובל כסף להוצאות הדרך, והבטיח לו אחד מנגידי עיר דראהביטש להביא לו ביום המחרת, אבל רבינו הפציר בו מאד עד שבכה, שיסע עמו בצוותא חדא, ולא הועיל. ונסע רבינו לדרכו לבד, וציוה לכל הנלווים אליו שנסעו בכמה עגלות עמו, שלא יעמדו בעיר דראהביטש, עד איזה כפר שהוא כמו פרסה וחצי לפני קאמרנא, ליד המעיין ההולך שם, ולא יטעמו בשום מקום בכל הדרך הנ"ל. והוא ובניו נסעו דרך העיר, ועמד לפני הרב אבדק"ק דראהביטש על רבע שעה, ולא טעם כלום שם, ונסע לדרכו עד שבא לכפר הנ"ל, אז הלכו לפוש אצל אחד מאנשי שלומו. ומעמו שם איזה משקה והלכו לדרכם, ונתן שבח להש"י אשר עזר לו שנסע בשלום, וזה היה ביום רביעי.

והנה דרכו בקודש של רבינו היה בימי הקיץ, להתפלל ערב שבת קודש במקדש האפשרי, וכמה פעמים כשבאו לשבות חסידיו על שבת קודש באו כשבכר אחז רבינו באמצע קבלת שבת קודש. והנה בערש"ק זו כשבא רבינו לביהמ"ד שלו קודם מנחה, לקח המלית על כתפו והלך אנה ואנה, ומקומו היה בקרן מזרחית צפונית, ובנו הרה"ק רא"צ ז"ע, עמד בוויית השני, ובא רבינו עד לבנו, ואמר: הקיסר ניקאלייא אמר, שעדיין לא נולד החץ שיגיע לו, ועשה תיכף הברכה 'להעטף בציצית', והתחיל להתפלל ברשפי אש כדרכו. והעולם ששמעו זאת תמהו איש אל רעהו, כי לא היה דרכו בכך, ובפרט קודם הכנסת שבת קודש בעטיפת המלית. וכמו שעה באו כמה עגלות עם חסידים מדראהביטש, וספרו שהרה"ק רבי אשר מסמאלין בא לשם ביום חמישי, ושבק לן חיים שם, ואז הבינו את רוח קודשו של רבינו מה שאמר להם, ומה שהפציר בו ליסע עמו.

כתבי שם

הרה"ק רבי משולם פייבוש בן רבי אהרן משה הלוי העליר מזאבריזא זצ"ל כ' כסליו תקנ"ה בעל היושר דברי אמת'

תולדותיו

נולד לערך שנת ת"ק לאביו הרה"ק רבי אהרן משה הלוי מגיד מישרים דק"ק סניאטין, בהרה"ק רבי מאיר אבד"ק סטארי בראדשין ישן, בן יחיד של הרה"ק הישיש רבי שמשון שהיה ג"כ בן יחיד להרה"ק רבי אברהם העליר ר"מ סעקולא בלודמיר, בן הגה"ק רבי יוס טוב ליפמאן הלוי העליר זצ"ל בעל התוספת יוס טוב, ומצאצי רבותינו המהרש"ל והמהר"ל מפראג והחכם צבי ורבי שמעון מאוסטרופלי ובעל האפי ררבי והמהרש"א ז"ע, ולאמו מרת ועכנא בת הגאון רבי ישראל משה אבד"ק טיסמעניץ מצאצאי רבי יהודה החסיד. בימי בחרותו קיבל וקנה תורתו אצל הגאון האדיר רבי משה צבי העליר אבד"ק בוקשביץ בעמ"ח גאון צבי על טור ושו"ע חושן משפט ועל סדר קדשים. בהגיעו לפרקו נשא את אשתו הרבנית בתו של אחד מחשובי העיר קינטיש שבגאליציע, ולימים נשא בזו"ש את הרבנית הצדקנית מרת יענטל בת הגה"ק רבי מרדכי מברעז'אן נכדת רבותינו הרמ"א והמהרש"ל ורבי מרדכי יפה בעל הלבושים ז"ע, הרבנית האריכה ימים אחריו והיתה מפורסמת בצדקותה ובברכותיה הנושאים פירות, ורבים באו לביתה להתברך מפיה, וכן מפורסם שהרה"ק בעל האוהב ישראל זצ"ל ג"כ הגיע אליה פעם אחת לקבל ברכתה.

בצל החסידות

רבינו בעצמו במכתבו המפורסם כותב על עצמו איך שזכה לידבק בדרכי החסידות ונסיעותיו אל צדיקי הדור, וז"ל: משכילי הדור אנשי מופת בעלי רוח הקודש, אשר עיני ראו ולא זר כמלאך אלקים פחדם ויראתם, וכלם ממעיין אחד שתו הלא הוא האלקי רבי ישראל בעל שם טוב זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא, ואני לא זכיתי רק לראות פני תלמידו האלקי רבי דב בער זכרוננו לחיי העולם הבא, ואף כמה פעמים הייתי לפני האשל הגדול האלקי רבי מנחם מנדל מפרעמישלאן עליו השלום זכרוננו לחיי העולם הבא זכותו יגן עלינו, וביותר להבדיל בין המתים ובין החיים אשר שמעתי פה קדש הקדשים בנן של קדושים צדיק בן צדיק הרב המפלג האלקי מורנו הרב יחיאל מיכל [מזלאטשוב] נרו יאיר עכ"ל. וכפי שרבינו כותב בעצמו הרי הוא שבת רק פעם אחת בצל המגיד הקדוש ממעזריטש זצ"ל, ולאחר הסתלקותו הסתופף בצל הרה"ק רבי מנדל מפרימשלאן זצ"ל, ובעת עלייתו של הרה"ק מפרימשלאן בשנת תקכ"ד לארץ הקדש, פנה הרה"ק מפרימשלאן אל המגיד מזלאטשוב זצ"ל ואמר לו: הריני מוסר

לכם אברך צעיר שהוא יהלום בהיר, אך עדיין צריך לטשו ולעשותו כלי שלם למען אשר בני ישראל יהנו מאורו. ואכן רבו המובהק והעיקרי היה המגיד מזלאטשוב, ורבינו היה מבחירי תלמידיו והיה מהיחידים שהתפללו במנין הפרטי בביתו שלו. נסע ג"כ כמה פעמים אל הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זצ"ל ואצל הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימנוב זצ"ל. כמו"כ בדיבור חברים היה רבינו דבוק ומיודד עם רעו וידידו הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארני אוסטרעהא זצ"ל, ומסופר שהרה"ק מטשארני אוסטרעהא רצה לעלות כמה פעמים בחיי רבינו לארץ הקודש, אך מרוב תשוקה ואהבה לא היה יכול להפרד מרבינו, ורק לאחר הסתלקות רבינו עלה לארץ הקודש. וכמו"כ ידוע המעשה איך שפעם אחת כשחזר הרה"ק מטשארני

פסקו אמת ויציב

אבל מה שאמר שיצא הפסק הזה מפה קדוש מורינו ורבינו איש אלוקים קדוש ונורא מורינו הרב רבי פייביש מזבאריז בודאי פסקו אמת ויציב, ואנו שומעין את דבריו כאילו יצאו מפי השכינה.

מ'עשה אורג' על הירושלמי,
לרבו קוה"ק המהרי"א מקאמרנא זיע"א,
מקוואות פרק ז' משנה א'

אוסטרעהא אחר שהיה בבית רבינו ורבינו נסע בעגלה שלו ללוותו, ואחרי כבוד ארץ כשרצה רבינו לחזור לביתו עלה הרה"ק מטשארני אוסטרעהא לעגלת רבינו מרוב אהבה וידידות שהיה ביניהם, וכך הדבר חזר על עצמו כמה פעמים שכל אחד ליווה בחזרה את השני. גם היה מיודד עם הרה"ק רבי חיים מטשערנוויץ זצ"ל בעל ה'באר מים חיים', והרה"ק רבי צבי הירש מנאדבורנא זצ"ל בעל 'צמח ה' לצבי'.

מגיד מישרים

שמו של רבינו הלך לפניו ונתקבל למגיד מישרים בעיר זאבריזא, ורבים היו נוהרים לפתחו לשמוע ממנו דברי אלוקים חיים דברים חוצבים להבות אש אשר ינק וקיבל מצדיקי הדור, וגם היה נוסע מפעם לפעם לערים אשר סביבותיו להדריך את לב ישראל לאביהם שבשמים, רבינו היה עמוד האמת ועמוד הענווה בדורו וכל תנועה ותנועה בדרכו הקדושה היה שקול באלף משקולות למען כבוד שמו יתברך בלי שום פניה ופניה ח"ו, והיה עובד את ה' יתברך עד כלות כוחותיו ממש. ועובדא אחת אשר ממנו אפשר ללמוד קצת מדרכיו סיפר הרה"ק רבי יהודה צבי מראדל זצ"ל איך שפעם אחת בא רבינו על שבת קודש

לרימנוב, וביום הראשון כאשר נכנס להפרד מרמ"מ מרימנוב התחיל לבכות בדמעות שליש על שהוא כבר לעת זקנותו ועדיין לא עשה תשובה, התחיל הרב הקדוש מרימנוב לבכות כנגדו כי גם הוא עומד בצרה הזאת, עד שהסכימו ביניהם לברך ולחזק זה את זה. גם היה רבינו גדול בתורה ולמדן ועמקן עצום עד כאשר נגש פעם אחת עם הגאון רבי יעקב אורנשטיין זצ"ל בעל הישועות יעקב בירך עליו ברכת אשר חלק מחכמתו ליראיו בשם ומלכות, והרבה מפסקיו מובא בספרו של תלמידו רבי דוד שלמה אייבישיץ זצ"ל בעל ה'ערבי נחל' בספריו 'לבושי שרד' על שולחן ערוך. גם היה סופר סת"ם מפורסם ובקי בדיני סופרות, וידוע חידושו של רבינו שאפשר להתנות בעיבוד העורות שחלק יהיה לשם קדושת ספר תורה ומה שישתייר יהיה לתפילין, ומה שישתייר יהיה לחול, והדבר עורר פולמוס גדול אצל גדולי דורו שהריצו תשובותיהם זה לזה עד שהורה זקן הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל שהדין עם רבינו.

חיבוריו

יושר דברי אמת הוא ספר אחד אשר בו כלול כל כתבי רבינו שהשאיר, שהם דרושים נוראים מיסודות מכבשונה של תורת החסידות, מעט הכמות ורב האיכות במוסר השכל המבהיל ומלהיב לב ונפש כל הקורא בו, וכל דבריו כלפי אש בווערים. הספר מחולק לבי' חלקים, החלק הא' נקרא הקונטרס הראשון והשני, והוא מכתב לאחד מתלמידיו לבארו דרך עבודת הקודש. והחלק הב' נקרא דרך אמת ללמד לבני דורו דעת תורה ויראת ה'. ספרי רבינו נתקבלו בחבה עצומה והערצה אין קץ בקרב עם סגלה יראי ה' הגדולים עם הקטנים שוחרי החסידות ומבקשי דרך אמת במסלה העולה בית א-ל, ונהפך לספר יסודי בעולם החסידות ואלפים נהנים לאורו והולכים בנתיבותיו לדעת הדרך אשר ילכו בו, הספר ראה אור בדפוס למעלה ממאה מהדורות ונדפס בכל תפוצות ישראל.

הסתלקותו

נשמתו של רבינו עלה בסערה השמימה ביום כ' כסלו תקנ"ה, כאשר בשעת הסתלקותו עמד אצלו ידיד נפשו הרה"ק רבי זאב וואלף מטשארני אוסטרעהא זצ"ל, ונטמן בבית החיים בעיר זאבריזא מקום משכנו. השאיר אחריו בנו רבי אהרן משה ורבי ברוך יצחק מזואניץ ורבי שמשון מאזריאן בעמח"ס 'נזירות שמשון'.